

SALLVSTIAE
APHRODITE
CONGIDIVS L F
CONIVGI BENE
MERENTI CVM QVA
VIXIT ANNIS XXVII.

MENSIBVS VIIII DIEBVS. VI.

QVOD VIVA MERVII MORIENS QVOD ET IPSA ROGAVI
CONIVGIS HOC MOESTI REDDIDIT ECCE FIDES
SIT LICET INFERNAE NOCTIS TRISTISSIMVS HORROR
ME TAMEN ILLIVS CREDO IACERE TORIS

TE PIE POSSESSOR SIVE COLONE PRECOR
NE PATIARE MEIS TVMVLIS INCRESCERE SILVAS
SIC TIBI DONA CERES LARGA DET ET BROMIVS

Habes heic impensum Romanæ gentis studium ac desiderium, ut sua Sepulcra expargarentur, atque ut removerentur virgulta, vepres, & arbores, subinde incrementes circum Tumulos, si supra terram attollebantur; aut supra, si Corpora humi condita fuerant, unico Cippo, memoriam defuncti indicante. Cicero Lib. V. Tusculan. auctor est, se studiosissime, dum Syraculis versabatur, exquisivisse Sepulcrum Archimedis celeberrimi viri, Civibus prorsus illud ignorantibus, ipse tandem detexit: quæ verò ratione, is memoria prodidit, inquit; Cujus ego Quæstor ignoratum a Syraculanis, quum esse omnino negarent, septimum indique & vestitum Vepribus, & Dumetis indagavi Sepulcrum. Tum addit: Immissi cum falcibus multi purgarunt, & aperuerunt locum. Propterea divitum olim mos fuit in postremis tabulis commendare Heredibus curam & custodiam Sepulcri sui, & præcipue, uti scribit Jacobus Gutherius Lib. 2. Cap. 31. de Jure Manium, ut Monumenta vepribus diligenter purgarentur. Quod disertis verbis constitutum videas in Inscriptione Veronensi, quam supra dedi in hac eadem Classe ad Collegia Nautarum. Ibi Pontia Julia Collegio Nautarum Arilicentium in memoriam Fortunatæ Libertæ reliquit Sestercios numero Sexcentos, ut ei in perpetuum parentetur,

ET VT MONVMENTVM REMVNDETVR.

Ita videas infra in Classe XIII. de Artibus ab A. Sempronio Læto Legata Sestercium septem Millia Huic Monumento in culturam. At quibus minores erant vires, saltem curæ fuit, signum *Asciæ*, sive exigui *Ligonis*, vel *Securiculae*, aut *Dolabræ*, in cippo Sepulcrali inculpere, posterosque monere, se sub *Asciæ* dedicasse Tumulum, aut Saxum, ut qui agrum possiderent, pietate moti, quum opus foret, locum emundarent, atque ab importunis arbutis, aut dumetis, radicibusque incrementibus liberarent. Terra neglecta sentes & dumos creat, inquiebat Quintilianus. *Asciæ* verò, etiam si tantummodo *Ligonis* speciem referret (sive *di Zappa*, o *Zappetta*) qualis in Inscriptionibus Gallicæ Narbonensis plerumque conspicitur, ejusmodi officium præstare potuit; mos quippe fuit, ut Ovidius ait,

----- purgare Ligonibus arva.

Ex geminis autem causis manabat enixum hoc Ethnicorum studium. Altera fuit, ne Viatorum oculis eriperetur Tumulorum conspectus, si circum aut supra ipsos silva aliquando increveret. Quippe Monumenta in eum quoque finem olim construebantur, aut basis seu cippus & lapis supra defunctorum ossa vel cineres collocabatur, ut certiores fierent superstites & posteræ, quis ibi tumulo datus fuisset. Altera fuit, quam primo innuebam. Scilicet Romanorum animos

invaserat opinio, pæne dixi puerilis atque ridenda, qua sibi persuadebant, Animabus post mortem molestiam creari, si super Ossa ac cineres Terra gravitaret. Propterea tam frequens occurrit in Inscriptionibus, præsertim Hispanicis, formula

SIT TIBI TERRA LEVIS;

Terramque exorabant, ne gravis esset Defunctorum ossibus, hoc versu:

Tellus, huic Tumulo ne gravis esse velis.

Digna est, quæ locum heic habeat Inscriptio, ex qua tuor rudibus versiculis constans. Eam Romæ possidet Cl. V. Franciscus Ficoronicus, cui acceptam refero.

D. M.
TITIVS HIC SITVS EST
IVLI BASSI BASSIANVS
ANNOS QVI VIX. X
ET. XIII. SOLES
QVEM QVONIAM
MANES VT ALVMNV
DI. RAPVERVNT
NEC. CALCARE VELIS
NEC. GRABIS. ESSE
LOCO

Præterea Viatorem deprecabantur, ut penes Sepulcrum transiens pro quiete Defuncti eadem verba repeteret; ut est in Thesaurio Gruteriano pag. 977. num. 13. in qua legitur

ORO VT PRAETERIENS DICAS
SIT TIBI TERRA LEVIS

Alios lapides omitto ejusdem moris, & voti luculentissimos testes.

Hac autem opinione imbuta gens olim Ethnica, mirum non est, ægro eam animo tulisse, si quando circum & supra Sepulcra sua innascerentur & crescerent dum, sentes, & silvestres arbores, ac herbæ, quasi materies hæc horrens cineribus suis gravis, infestaque evaderet. Huc facit nobile Epitaphium, Anno Christi 1710. Nemausi effossum, nunc ibi apud Dominum Demissols existens. Evulgatum illud habemus a Sallengre in Præfatione ad Tomum I. Continuat. Antiquitat. ac deinde ab eruditissimo Marchione Maffeo in Epist. XI. ut supra innui, ad me data.

D M